

**העם
שבע יפול צדיק**

כי שבע יפול צדיק וקם, ור' שנים ישלנו ברע... (משלי, כ"ד)

גיבור השבוע היה קצין חיל-הצנחנים. במיסוד הירושלמי, שהיה מרכז חגיגות ה' עשור, צנח ארצה מתעלה, קורבן נוסף ל' שרב העז. כהרף עין קם על רגליו, ניקה את מדיו, התייצב שוב בראש יחידתו. כעבור כמה דקות צנח הצנחן שוב, קם שוב ללא עזרה. אחרי שהתעלה כמה פעמים וקם כל פעם מחדש, כאותו צדיק של ספר מש' ל', מצא דרך להחזיק מעמד: הוא נשען על חילי שעמד מאחוריו, מבלי שאיש מן ה' חוגגים ירגיש בכך.

אותו צדיק אלמוני היה רק אחד מני רבים, שהפגינו השבוע מרץ אתלטי וכוח-החלטה. הרוקדים בחוצות הערים, המתעמלים במיפגנים הרמת-גזים, הצועדים בחוצות ירושלים — כולם עמלו למען החג.

אולם המיפגן הספורטאי העיקרי של ה' שבוע היה אחר. הוא לבש צורה של מרוץ גדולי המדינה בעבר ובהנהגה התחרו ביניהם על כתר האליפות. כל אחד רצה להקדים את חברו ולהגיע ראשון אל היעד — ספרי ההיסטוריה.

בשבועות האחרונים כבר נערכו כמה מי-רוצים מוקדמים. אולם השבוע היתה זאת תחרות כללית. כמעט כל גדולי המדינה כיסו עמודים על גבי עמודים של נייר-עזר, כדי להוכיח שתרומתם שלהם ושל חסידיהם היתה המכרעת. ועל כולם עלה, כמוכר, ראש-הממשלה עצמו, שהפקיע את אחד הטכסים העיקריים של השבוע (ראה להלן) כדי להוכיח להיסטוריה שהוא לבדו ראה את הנולד והנהיג את העם כמו ידיו לקראת הצנחן.

היה משהו נאיבי במידוך זה. ההיסטוריה אוהבת צדיקים, אך אי-אפשר להובילה בזרי-עות מס-צדיקים. היא לא תשאב את השי-ראתה ממאמרים ומאומים מפובריקים למענה, אלא ממעמקי השכל הישר של יחידים בלתי-ספורים. היא תפסול דברי-התרבות והבי-רות-פרסומת. הגיבור שלה יהיה האדם העברי האלמוני, שהקים את המדינה וקיים אותה — בדם, בזיעה, בצנע ובשקט. דמותו תודקר מעמודי הספר — כאשר אחרון ה' מאמרים וקריאות היחיאני יחלפו עם הרוח.

העשור

האיש שצדק תמיד

אוגלי אלמוני בשם סר רנברט מסגרייב, יפהיפה של ריבנס, משפחה מן הגטו ועוד כמה דמויות-שמו מכל התמונות והארצות הסתכלו מחוג מסגרותיהן בפניו המזדקנות של ד"ר תיאודור ארצל, שפלשו אל הקיר המרכזי של אולם המוזיאון. מתחתם נת-פסו בהדרגה הכסאות, שמילאו בצפיפות קפדנית את כל האולם הקטן. הטכס החגיגי ביותר של חגיגות-העשור, שיחזור ישיבת הייסוד של המדינה, עמד להתחיל.

רישמת המוזונים היתה מוגבלת מאד: משתתפי הישיבה ההיסטורית עצמם, חברי הכנסת הנוכחית, מפקדי החטיבות הלוחמות של צה"ל בימי תש"ח, פקידים בכירים. כאשר התמלאו שורות הכסאות החומים, בלטה לעין רק עובדה אחת: מה עצום המרחק בין צמרת המדינה, או היום, לבין האנשים שיסדו את המדינה באמת: לוחמי תש"ח.

רק פעם אחת עברה רוח רעננה באולם. כמה גברים צעירים, בעלי חלוצות לבנות והליכה מרושלת, הופיעו כדלת. היו אלה המפקדים האגדהיים של תש"ח: שמעון (גבעתי), אבידן, יוספלה (הראל), סבני קין, מולה (יפתח) כהן, וחבריהם.

כשהחלו משוחחים בניהם, שמו לב לדבר מפתיע. אף לא אחד מהם הרגיש, לפני עשר שנים, שמישהו בתל-אביב ערך איזשהו טכס, קרא איזשהי הכרזה. אבידן עסק אז בהכנות האחרונות לכיבוש הכפר אליקובאב לפני לטרון, טבנקין ישב בקריית-ענבים ו-תיכנן את פריצת המצור על ירושלים, כהן התקיף באותה שעה עצמה את מלכיה, במי-רומי הגליל הצפוני. הם וחיליהם היו עסו-קים, לא שמעו את הקראת המגילה. היה נדמה להם כי המדינה נוסדה בשדות הקרב, לא במוזיאון.

צודק הצודק אחרון. עתה הוזמנו המפקדים לחזות בטכס. הוא בוים כהצגה תיאטרלית מחדשת. לפי סדר מדויק נכנסו חברי מועצת העם. הם נראו כסניף

של הקונגרס הציוני — עסקנים קשישים, שכמעט איש מהם אינו ממלא כיום תפקיד מרכזי בממלגותיו. אחר-כך באו חברי הממ"ש שלה הומנית, יושב-ראש הכנסת והגברות וייצמן, בן-גוריון ושרפרינצק, לבסוף בא ג' שיא המדינה ורעייתו בכבודם ובצעמם. עד לאותו רגע לא ידע איש בדיוק את

מטרת המעמד. שרר רושם כללי כי ייערך עתה שיחזור מדויק של הטכס המקורי, ורבים הרגישו שיש בכך משום טעם רע. איש לא שיחזר מעולם את מעמד הריסני. אולם קרה משהו שונה במקצת.

ממקומו קם דויד בן-גוריון. נאזמו הקצר והנמרץ היה מוקדש לנושא אחד ויחיד: דויד בן-גוריון. הוא הסביר לנוכחים, ולעם ששמע את הדברים ברדיו, כי דויד בן-גוריון צדק בכל מה שאמר לפני החלטת איו"ם ול-אחריה. עיקר הנאום היה מורכב מציטטות מדברי דויד בן-גוריון בשנת 1947 ו-1948, שהוכיחו בעליל כי דויד בן-גוריון ניבא מראש שתהיה מלחמה עם צבאות ערבי. ביגיי שכה להוכיח כי לדעה זו היו לו שותפים רבים בשעתו. לגבי מיליון תושבי המדינה, שלא היו אז בארץ, היתה המסקנה ברורה: רק איש אחד בארץ-ישראל ראה את הנולד, וכך הציל את האומה.

המעמד השני. אחרי שגמר ביגיי את הציטטות מדברי עצמו, ואחרי שחנה רובינא קראה את מגילת-העצמאות, יצאו כל ה' מסובים החוצה. בעוד נשיא המדינה עומד מן הצד כגלגל חמישי, הסייר ראש-הממשלה את הלוחט מטבלת-הזכרון, שהוצבה ליד דלת הבנין.

כשהתפזרו הנכבדים, החליפו ביניהם חיו"כים נסתרים. "אחרים צריכים להסתפק ב' מאמריו-זכרון בעתונים", אמר אחד הח"כים, בקנאה מסוימת. "לא כל אחד יכול להושיב למרגלותיו את נשיא המדינה, ולגייס את ראשי המדינה לתפארת המעמד, וכל זה כדי לספר לעם עד כמה צדק בכל ההודמנויות". נאנח פרץ ברגשטיין, החבר הצ'כי של הממשלה הומנית: "בשיחזור המעמד הושקע יותר מרץ מאשר בהכרות העצמאות עצמה."

ייעוטים

מיי-חוגג

חודשים לפני פתיחת שנת העשור סערו הרוחות בקרב ערביי ישראל. "למען האל-הים", צעק ח"כ מפ"ם יוסוף כמים, "אל תכריחו איש לחגוגו אם ירגישו התושבים הערביים טוב, יחוגו בעצמם. אל לנו לשכוח את היסופות."

לחברי הכנסת הערביים, הקרובים למפא"י, היתה דעה אחרת: "נחוג כמו בכל שנה". ואלו אליאית-יאד הקומוניסטי, השבועון ה' ערבי הנפוץ ביותר בישראל, התייצב בראש השוללים הקיצוניים ביותר של השתתפות ערבית בחגיגות העשור. "ליקודים בלנאים אלה", כתב, "ידמו יותר לניתורי תלגול שחוט, מאשר לגילויי שמחה."

אך האיש הפשוט בצורת, שפרעם, כפר-יסיף וחיפה, לא הקריש תשומת-לב מיוחדת לחיכוח. מינהל ההסברה, שפקידיו היו ממר'נים על החגיגות בין המיעוט הערבי, הוסיף על המבוכה: כדי לאפשר לתמידים, שהיו עסוקים במפגנים הצבאיים ביום העצמאות, ליהנות מהמראה האכזוטי של חגיגות ערביות, דחה את החגיגות בצורת ובשפרעם לשבת שאחרי החג. ביום העצמאות עצמו ערכו הפקידים טייל-יחונם לתושבים הערביים, ש-ניצלו את הביטול הזמני של הממשל הצבאי לימי החג.

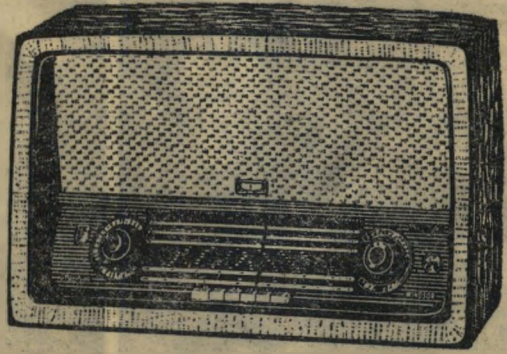
יכדי הגלילי מאיימים. יום העצמאות מצא את רוב רובם של האזרחים הערביים בבתיהם, ללא כל סימן של חג.

● בעכו, התגודדו המון תיירים בשוק העתיק. עבדאללה מחמוד (65) מהכפר מקר שליד העיר, לא ידע בכלל במה המדובר: "מה זה עשור? אצלנו בכפר לא שמעו על זה." לתיירים ששוחחו אתו, סיפר על

● יוצאים מכלל זה: שני הקומוניסטים, שמואל מיקוניס ומאיר וילנר, חברי מועצת העם, שהוכיחו כי בנוקשות הצמרת עולה מקי" על כל שאר המפלגות במדינה.

● לפני כן כבר הסיל ביגיי על הפרטן הצבאי ד"ר ישראל בר להוכיח את אותו הדבר במחקר מדעי, בהסתמך על רשימות ביגיי מאותם ימים. ביגיי רגיש במיוחד לנקודה זו, כי כאחראי למחלקת הבטחון בהג' הלת הסוכנות נחשב לאחראי לגיוס האטי ולחוסר הנשק, בחודשים הראשונים של המלחמה.

Windsor

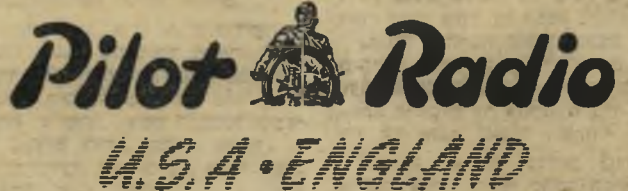

**היצירה החדשה ביותר של
תוצרת פילוט**

**הרדיו המלכותי, כשמו כן הוא -
מלך המסקלטים!**

8 מנורות, 2 רמי קול, אנטנה פרייט
מסתובבת, צליל Hi-Fi, תיבה מהודרת.

**יש מקלטים זולים יותר, אך אין טובים יותר!
זוהי השקעה עבור כסף.**

בהנהלת ברונו קוקאטריקס, פריז וג'ורא גודיק, תל-אביב
בפארז נהנים גיליונים - ועתה גם בישראל!
הבידור המעולה לכל
★ מוסיקול ★ מוסיקול ★ מוסיקול ★ מוסיקול ★
הפתיחה החגיגית במוצ"ש 3.5.58 ב-8.30 בערב
בגן האחודש של בית ציוני אמריקה בח"א

כוכבי תוכנית א'

האחיות פילם

בהנהלת ברונו קוקאטריקס, פריז וג'ורא גודיק, תל-אביב

ז'אק פילם

הפזמונאי הגדול של צרפת

ז'וסלין ז'וסייה תגלית הזמרה החדשה של פאריז	מדלין וגזה רקור חזיון ריקודי-יקומי
בני אולימפיה אקרובטיקה אמנותית	וארן דיבאין וספרקס אקרובטיקה מבדחת
רביעית מועדון החיאמרון בתוכנית נבחרת	חזאורת א'יאניה' בניצוחו של רומן מסינג
הצגת האמנים: שושנה שני	תאורה אמנותית: "אורות הבמה"

כרטיסים: כנף, אלבני 83, רוקוקו, דיונגוף 93, כרטיסי, אלבני 31, רמת-גן: רכניק, ביאליק 57.